

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 Ταχ. Δ/ση: Ν.ΕΟ. ΠΑΤΡΩΝ - ΑΘΗΝΩΝ 32 & ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΠΑΤΡΑ,
 26441
 Πληροφορίες: Σοφία Καρβέλη
 Τηλ.: 2613613551, 2613613600
 Email: s.karveli@pde.gov.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΠΑΤΡΑ, 06/10/2023
 Α.Π.: ΠΔΕ/ΔΑΠ/317785/4309

Προς:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
 Υπ' όψιν Νομίμου Εκπροσώπου
 Υπεύθυνου Πράξης ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ
 ΦΑΡΜΑΚΗΣ

ΘΕΜΑ:

Ένταξη της Πράξης «ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΡΟΜΟ ΛΑΤΖΟΪ-ΧΕΛΙΔΟΝΙ- ΚΡΥΟΝΕΡΙ- ΛΑΛΑ, ΣΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΤΗΣ Τ.Κ. ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ Π.Ε.ΗΛΕΙΑΣ» με Κωδικό ΟΠΣ 5221040 στο «ΠΠΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2021-2025»

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν.3852/2010 (Α' 87) "Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης" όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2. Τις διατάξεις των άρθρων 23,57,78,79 και 80 του ν.4270/2014 (Α'143) "Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις".
3. Την με αρ. 2016/Σ262/01 Ανακοίνωση της Ε.Ε. σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο αρ. 107 παρ. 1 της ΣΛΕΕ.
4. Τις διατάξεις του ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (Προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
5. Τις διατάξεις του ν.4622/2019 (Α' 133) "Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης".
6. Το μέρος ΙΗ' "Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης" του ν.4635/2019 (Α' 167) "Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις" και ιδίως του άρ. 125 και της παρ. 1 του αρ. 132.
7. Την με στοιχεία 28/2020 Π.Υ.Σ. (Α'174) " Έγκριση και προσδιορισμός των πόρων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π. Α.) για την προγραμματική περίοδο 2021-2025".
8. Την με στοιχεία 95189/14.09.2020 του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων "Κατάρτιση και Υποβολή Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΤΠΑ/ΠΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης προγραμματικής περιόδου 2021-2025" (Β' 3961).
9. Το με στοιχεία 132/2010 Π.Δ. (Α'225) "Οργανισμός της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας" όπως ισχύει.
10. Την με στοιχεία 62564/04.06.2021 (Β'2442) απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων "Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) 2021-2025".
11. Την με στοιχεία 64957/10.06.2021 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων "Μεταφορά συνεχιζόμενων έργων εθνικού σκέλους ΠΔΕ 2021 στα Προγράμματα Ανάπτυξης του ΕΠΑ 2021-2025 και ρυθμίσεις χρονοδιαγράμματος έγκρισης των Προγραμμάτων." (Β' 2548).
12. Την με στοιχεία 133633/16-12-2021 (Β'5962) απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων "Έγκριση Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας προγραμματικής περιόδου 2021-2025".
13. Την με στοιχεία 348123/29-11-2021 (ΑΔΑ: 9ΟΧΗ7Λ6-ΡΕΙ) Απόφαση Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας "Ορισμός Υπηρεσίας Διαχείρισης του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας".
14. Την με στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/115985/7660/07-11-2022 απόφαση Γ.Δ. Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΝ με θέμα: "Περιβαλλοντική έγκριση του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας 2021-2025." (ΑΔΑ: 62Β44653Π8-ΚΗΠ).
15. Την ανάγκη ένταξης μελέτης στο ΠΠΑ της Δυτικής Ελλάδας οι οποίες δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις μεταφοράς της Υ.Α. με στοιχεία 64957/16-06-2021 (2548Β') ωστόσο είχαν ήδη ενταχθεί στο ΠΔΕ (ΑΔΑ:ΩΞ1Τ465ΧΙ8-ΠΧΕ).
16. Το με στοιχεία ΠΔΕ/ΔΑΠ/119263/1432 "Αίτημα για ανακατανομή του προϋπολογισμού μεταξύ των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στους χρηματοδοτικούς πίνακες της περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 125 του Ν. 4635/2019".
17. Το από 31/08/2023 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της ΔΤΕ ΠΕ Αιτ/νίας με το τεκμηριωμένο αίτημα σχετικά με την ανάγκη εκπόνησης νέου έργου σύμφωνα με τον τίτλο της Πρόσκλησης.
18. Την αξιολόγηση των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων όπως προκύπτει από τις αρχές του ΠΠΑ Δυτικής Ελλάδας.

19. Την υποβολή ΤΔΠ από τον δικαιούχο Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (ΔΤΕ ΠΕ Ηλείας) με κωδικό 5221040 μέσω ΟΠΣ ΠΠΑ.
 20. Την θετική αξιολόγηση του (Στάδιο Α & Β) του ως άνω ΤΔΠ (σχετ.19) από την Μονάδα Α της Υ.Δ. του ΠΠΑ Δυτικής Ελλάδας.
 21. Την με στοιχεία ΠΔΕ/ΔΑΠ/316190/4273/05-10-2023 εισήγηση της Υ.Δ. του ΠΠΑ Δυτικής Ελλάδας.

Αποφασίζει

την Ένταξη της Πράξης «ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΡΟΜΟ ΛΑΤΖΟΪ-ΧΕΛΙΔΟΝΙ- ΚΡΥΟΝΕΡΙ- ΛΑΛΑ, ΣΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΤΗΣ Τ.Κ. ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ Π.Ε.ΗΛΕΙΑΣ» με Κωδικό ΟΠΣ 5221040 στο «ΠΠΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2021-2025» και στον Άξονα Προτεραιότητας «Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων»

Η Πράξη χρηματοδοτείται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ).

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

1.Κωδικός Πράξης/MIS (ΟΠΣ):	5221040
2.Δικαιούχος:	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
3.Κωδικός Δικαιούχου:	2010007
4.Φυσικό αντικείμενο της πράξης:	<p>Η πράξη αφορά τμήμα οδοποιίας (επί της Επαρχιακής Οδού [17] Λαντζόι – Χελιδόνη – Κρυονέρι – Λάλα, 300μ πριν από την είσοδο του οικισμού Κρυονερίου) μήκους 259μ με δυο περιοχές κατολίσθησης στα ανάντη και κατόντη πρηνή, στο οποίο ενσωματώνονται τεχνικά έργα για την αντιμετώπιση κατολίσθησεων. Το μήκος της οδού που γίνεται επέμβαση είναι περί τα 259μ, από τα οποία για τα πρώτα 100μ προβλέπεται νέα χάραξη (για την αποφυγή της πρώτης κατολίσθησης) ανάντη του υφιστάμενου δρόμου και στα υπόλοιπα 159μ τροποποίηση της υφιστάμενης επαρχ. οδού για την αντιμετώπιση της δεύτερης κατολίσθησης.</p> <p>Πιο αναλυτικά</p> <p>ΘΕΣΗ 1</p> <p>α. Λόγω του απότομου ανάγλυφου, τη δυσχέρεια πραγματοποίησης εργασιών και τη μείωση του κόστους υλοποίησης του έργου θα γίνει μετατόπιση του άξονα της οδού προς τα ανάντη κατά τουλάχιστον 12.5 έως 15.0m, όπως φαίνεται στην τυπική διατομή παρακάτω. Με τον τρόπο αυτό αποφορτίζεται το ελεύθερο φυσικό πρηνές από τα φορτία κυκλοφορίας μεταφέροντας την ένταση σε υψηλότερα υψόμετρα μακριά από τις ασθενείς ελεύθερες παρειές.</p> <p>β. Για την ασφαλή δόραση του νέου οδοστρώματος θα γίνει η εκσκαφή της περιοχής σε βάθος 0.60m και αντικατάσταση του εδάφους με τμήμα στραγγιστικής στρώσης (30cm) και επίχωση έως την τελική στάθμη με χονδρόκοκκο υλικό απαλλαγμένο από λεπτόκοκκο κλάσμα. Ανάμεσα στο υφιστάμενο έδαφος και στη νέα επίχωση τοποθετείται διαχωριστικό γεωύφασμα. Τέλος, κατασκευάζεται τεχνικό στην αρχή της παραλλαγής για την εκφόρτιση των υδάτων που ρέουν στο ανάντη πρηνές της οδού.</p> <p>ΘΕΣΗ 2</p> <p>α. Θα πραγματοποιηθεί Αποφόρτιση της κρίσιμης περιοχής ανάντη της οδού με τμηματική απομάκρυνση των κατολισθέντων αναμοχλευθέντων υλικών διαμορφώνοντας επίπεδα αναβαθμών. Τα νέα πρηνή θα έχουν μικρές κλίσεις 1:1 (β:υ) με μέγιστο ύψος h=4m και τα ενδιάμεσα επίπεδα (μπαγκίνες) πλάτους B=3.0m. Λόγω του μεγάλου όγκου και ύψους της νέας διαμόρφωσης οι εργασίες θα εκκινήσουν από τα υψηλότερα υψόμετρα προς τα κατόντη.</p> <p>β. Θα γίνει Κατασκευή ανοικτής τραπεζοειδούς τάφρου οφρύος από ελαφρά σπλισμένο σκυρόδεμα στη στέψη του επιχώματος για την απορροή των επιφανειακών υδάτων.</p> <p>γ. Η σταθεροποίηση του επιπέδου της επαρχιακής οδού έναντι ερπυστικών ή τοπικών κατολισθητικών φαινομένων θα επιτευχθεί με την κατασκευή πασσαλοσυστοιχίας προς τα κατόντη της οδού. Συγκεκριμένα θα κατασκευαστούν πάσσαλοι διαμέτρου D=1.00m με βάθος έμπηξης L=14. 0m ανά s=1.5m. Στην κεφαλή των πασσάλων θα διαμορφωθεί κεφαλόδεσμος σύνδεσης διαστάσεων B x H = 1.2 x 1.0m. Κατά τη φάση κατασκευής των φρεατοπασσάλων θα αφαιρεθούν τα επιφανειακά στρώματα ασφάλτου καθώς και τα παλαιότερα τεχνικών επιχώσεων σε βάθος 1.20m.</p> <p>Μετά την κατασκευή του κεφαλόδεσμου η περιοχή θα επιχωθεί με τμήμα στραγγιστικής στρώσης (50cm) και εν συνεχεία θα ακολουθήσει επίχωση έως την τελική στάθμη με χονδρόκοκκο υλικό απαλλαγμένο από λεπτόκοκκο κλάσμα. Ανάμεσα στο υφιστάμενο έδαφος και στη νέα επίχωση θα τοποθετηθεί διαχωριστικό γεωύφασμα.</p> <p>δ. Θα γίνει εγκατάσταση συστήματος οπών στράγγισης διαμέτρου Φ3" στο πρώτο πρηνές διαμόρφωσης, με κλίση 5-10% προς τα ανάντη, σε κάρναβο 1.50m x 1.50m για την αποστράγγιση του πόδα του πρηνούς. Οι σωλήνες στράγγισης θα είναι ημιδιάτρητοι σωλήνες PVC 2" με περιτύλιξη γεωυφάσματος διαχωρισμού.</p> <p>ε. Θα ακολουθήσει προστασία του νέου οδοστρώματος από λασποροές των ανάντη περιοχών και προσθήκη αντίβαρου ποδός με τη διαμόρφωση δύο σειρών φαντών συρματοκιβωτίων και επίχωση της ανάντη περιοχής</p> <p>Η τελική φάση κατασκευής της οδού θα περιλαμβάνει τη διαμόρφωση στρώσεων οδοποιίας (δύο στρώσεις υπόβασης πάχους 10εκ. άκαστη, και δύο στρώσεις βάσης, πάχους 10εκ. άκαστη), κατασκευή δύο (2) στρώσεων ασφαλτοτάπητα, πάχους 5εκ. άκαστη) και σήμανσης (κατακόρυφης και οριζόντιας) της νέας οδού.</p>

6. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΠΡΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
08705	Δράσεις πρόληψης και αντιμετώπισης κινδύνων από κατολισθητικά φαινόμενα	Αριθμός	Δεν εφαρμόζεται	1,00

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

7. Η ημερομηνία έναρξης της Πράξης ορίζεται η **15/03/2024**.
8. Η ημερομηνία λήξης της Πράξης ορίζεται η **14/03/2025**.
10. Η ανάληψη των νομικών δεσμεύσεων των υποέργων πραγματοποιείται έως **13/03/2025**

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	1.300.000,00
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	0,00
ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	0,00
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	1.300.000,00
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΑΞΗΣ ΕΠΑ	1.300.000,00

11. Η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη ανέρχεται σε **1.300.000,00 €** και αφορά το ποσό που χρηματοδοτείται ή θα χρηματοδοτηθεί από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης.

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

14. Η δημόσια δαπάνη της πράξης που προτείνεται για εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων **ανέρχεται σε 1.300.000,00 €**

Η δημόσια δαπάνη της πράξης επιμερίζεται ως ακολούθως:

ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝ/ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΑΝ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

ΚΩΔ. ΣΑ	ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣ ΣΑ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΥ)*	ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΣ (που συνεχίζει να πληρώνει την πράξη)	Π/Υ ΥΠΟΕΡΓΩΝ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ
ΝΠ201	2023ΝΠ20100000	Νέο Έργο ΠΔΕ	ΝΑΙ	0,00	1.300.000,00

* Ο κωδικός εναρίθμου τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της ΣΑ από τον Υπουργό.

15. Το επιλέξιμο ποσό της δημόσιας δαπάνης, το οποίο προτείνεται για εγγραφή στο ΕΠΑ ανέρχεται σε **1.300.000,00 €**.

Γ. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρήσει τους όρους της απόφασης ένταξης και να υλοποιήσει την πράξη, σύμφωνα με τους όρους και τον χρονικό προγραμματισμό αυτής, καθώς και να τηρήσει τις υποχρεώσεις που παρατίθενται στο συνημμένο Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης ένταξης.

Σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης, η ΔΑ / ο ΕΦ επανεξετάζει την πράξη και μπορεί να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξής της.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ

Συνημμένα:

Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Απόφασης Ένταξης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΡΟΜΟ ΛΑΤΖΟΪ-ΧΕΛΙΔΟΝΙ- ΚΡΥΟΝΕΡΙ- ΛΑΛΑ, ΣΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΤΗΣ Τ.Κ. ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ Π.Ε.ΗΛΕΙΑΣ» αναλαμβάνει την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Να τηρεί την Εθνική και Ενωσιακή Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και εκτέλεσης των υποέργων της πράξης.
Η νομική δέσμευση των υποέργων αναλαμβάνεται εντός της προθεσμίας που ορίζει η Υπηρεσία Διαχείρισης (ΥΔ) στην απόφαση ένταξης. Η ΥΔ μπορεί – τροποποιώντας την απόφαση ένταξης – να παρατείνει την προθεσμία ανάληψης νομικής δέσμευσης των υποέργων. Σε κάθε περίπτωση, η συνολική διάρκεια της προθεσμίας δεν υπερβαίνει τους 18μήνες από την αρχική ένταξη της πράξης σε Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ).
Εύλογη παράταση ανάληψης νομικής δέσμευσης για υποέργο/α πλέον του 18μηνου από την αρχική ένταξη της πράξης στο ΠΑ δύναται να δοθεί κατόπιν αιτιολογημένης έκθεσης της ΥΔ και έγκρισης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Δι.Δι.Ε.Π). Η αιτιολογημένη έκθεση της ΥΔ υποβάλλεται στη ΔιΔιΕΠ το αργότερο δύο (2) μήνες πριν την παρέλευση του 18μηνου.
Σε περίπτωση που δεν έχει γίνει ανάληψη νομικής δέσμευσης για κανένα υποέργο της πράξης εντός του 18μήνου ή της τυχόν παράτασης πλέον του 18μήνου, ανακαλείται η Απόφαση Ένταξης της πράξης.
Σε περίπτωση που δεν έχει γίνει ανάληψη νομικής δέσμευσης για κάποιο/α από τα υποέργα της πράξης εντός του 18μήνου ή της τυχόν παράτασης πλέον του 18μήνου, τροποποιείται υποχρεωτικά η Απόφαση Ένταξης της πράξης περιλαμβάνοντας μόνο τα υποέργα για τα οποία έγινε εμπρόθεσμα η ανάληψη νομικής δέσμευσης.
- (ii) Να διασφαλίζει τη λειτουργικότητα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με τον φορέα υλοποίησης αυτής.
- (iii) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος του ΕΠΑ (ΠΣ ΕΠΑ) σχετικά με την πορεία της πράξης, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίησή της, ειδικότερα δε τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και των δεικτών, τις επαλληλεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου αυτού.
- (iv) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΠΣ ΕΠΑ.
- (v) Να ενημερώνει έγκαιρα την ΥΔ του ΠΑ σχετικά με υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΠΑ.
- (vi) Να παρακολουθεί τους δείκτες της πράξης.
- (vii) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, που θα εξασφαλίζουν τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (viii) Στις περιπτώσεις των πράξεων με έμμεσες πληρωμές - επιχορηγήσεις ειδικών ταμείων/λογαριασμών και Νομικών Προσώπων, να καταγράφει τις δαπάνες της πράξης στο σύστημα του φορέα και να είναι άμεσα διαθέσιμες σε περίπτωση που ζητηθούν από την ΥΔ.
- (ix) Για πράξεις για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων για τους ωφελούμενους (microdata), ο δικαιούχος υποχρεούται, επιπλέον, να εφαρμόσει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και διαβίβαση των δεδομένων, όπως περιγράφονται στους Ειδικούς Όρους.

3. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

1. Να τηρεί καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο υπέχει σχετική υποχρέωση από το θεσμικό πλαίσιο όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης και να τα θέτει, εφόσον ζητηθούν, στη διάθεση της ΥΔ, της Δι.Δι.Ε.Π., των ad hoc ελεγκτικών οργάνων και άλλων αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων.
2. Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα τόσο στην έδρα του όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο αφορά στην εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των έργων του ΠΑ που δημοσιοποιεί η ΥΔ και σε δράσεις δημοσιότητας/επικοινωνίας που υλοποιεί η Δι.Δι.Ε.Π.
- (ii) Να λαμβάνει τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση μέτρα δημοσιότητας.

5. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο έργου με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Για τις ανάγκες του ΕΠΑ, στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους ελέγχους για διάστημα τριών (3) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου του έτους υποβολής της τελικής δαπάνης της ολοκληρωμένης πράξης. Για τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων το ανωτέρω χρονικό διάστημα ορίζεται στα δέκα (10) έτη και συνοδεύεται από τις ενδεδειγμένες δράσεις δημοσιότητας και διαθεσιμότητας. Η ΥΔ ενημερώνει τον δικαιούχο για το χρονικό διάστημα

διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης.

Η ανωτέρω χρονική περίοδος διακόπτεται είτε στην περίπτωση διαδικασιών ενώπιον Δικαστηρίων ή διαιτητικών διαδικασιών είτε κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης της ΥΔ ή της Δι.Δι.Ε.Π. Αφότου περατωθεί η διακοπή, τίθεται σε ισχύ επανέναρξη της ανωτέρω χρονικής περιόδου.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό μορφή πρωτοτύπων ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑ το αργότερο με την υποβολή της πρώτης Δαπάνης το έντυπο Δ1 Ε3 «Κατάσταση τήρησης φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή τήρησής τους.
  - (iii) Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή από την ΥΔ του ΠΑ.
  - (iv) Να τηρεί τις μακροχρόνιες δεσμεύσεις, όπου προβλέπονται, για πράξεις υποδομής ή παραγωγικής επένδυσης και για το διάστημα που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.
- Η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων δύναται να επιβεβαιώνεται από την ΥΔ.

6. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ